

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 227.

Anden Session.

63de Møde.

Løvedagen den 11te Januar.

(Forts.)

David: Da jeg i det Væsentlige er enig med Udvalget om de Grundsætninger, der ere udtalte med Hensyn til Theatret i Almindelighed — thi ogsaa jeg erkender det Udsættelige i, at Theatrets Understøttelse af Statskassen bliver bestemt til noget Bist for en Række af Aar, men deler tillige Udvalgets Anskuelse af, hvilke Hindringer dette for Diebliffet har — saa skulde jeg ikke have taget Ordet, i det Mindste ikke med Hensyn til den almindelige Deel af den foreliggende Sag, hvis der ikke fra en æret Rigsdagsmand var fremkommet et Forslag, netop betræffende denne almindelige Deel, som ved første Diekast kunde synes at indeholde noget Ubefalelsesværdigt, men som dog, ved nærmere at betragtes, vil erkendes at være vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at gennemføre, og som, hvad der er Hovedsagen for mig, synes at gaae ud fra en Betragtning, som jeg paa ingen Maade kan erkende for rigtig. Den ærede Cultusminister har allerede gjort opmærksom paa, hvor vanskeligt det vilde være for Rigsdagen at tage en Beslutning, hvis Gjennemførelse vilde være afhængig af, om der ogsaa virkelig fandtes Nogen, som vilde overtage Theatret som privat Entreprise, og det bør herved ikke oversees, at en saadan privat Entrepreneur dog ogsaa burde tilpligtes, ikke blot at betragte Theatret fra et oconomist Standpunkt, men at betragte det, som denne Dannelsesanstalt altid skal betragtes, tillige fra et artistisk Standpunkt, hvilket vilde gjøre det endmere usikkert, om denne Idee er saa let at realisere. Men, naar den ærede Forslagsstiller siger i sit Forslag, at Entrepriserne skulde have et fast aarligt Tilskud af

Statskassen som Equivalent for den af Hs. Majestæt forbeholdte Afgang til Theatret, saa seer jeg her, som sagt, en Betragtning, som jeg ikke kan Andet end finde begrundet i en urigtig Opfatning af det hele Forhold. At Kunsten, naar den skal trives, i Særdeleshed i et saa lille Land som Danmark, maaskee sjelden eller aldrig vil kunne undvære Understøttelse fra den offentlige Side, er vist, og Theatret, der er en Kunstanstalt, der tjener til den almindelige Dannelse, har derfor Krav paa et Tilskud af Staten; dette forekommer mig ganske rigtigt; men at betragte dette Tilskud som et Equivalent for den Hans Majestæt forbeholdte Afgang til Theatret, er upaatvilelig meget urigtigt. Vil Hans Majestæt besøge Theatret, saa vil jeg haabe, at Civilisten er saa høi, at Hans Majestæt kan betale Agangen dertil, og jeg vil ialtsald haabe, at Civilisten aldrig vil blive sat saa lavt, at man vil kunne formode, at Hans Majestæt ikke vil kunne betale Agangen til Theatret for Sig og Sine. Med Hans Majestæts Theaterbesøg burde idetmindste det Tilskud, som Theatret faaer, Intet have at bestille. Derimod lægger jeg Vægt paa, at den Understøttelse eller det Tilskud, som maatte gives den private Entrepreneur, eller som, saalange Theatret ikke gaaer over til en privat Entreprise, vil være at give Theatrets Bestyrelse, erkendes for det, som det virkelig er og maa være — et Tilskud fra Staten for Dannelsens Skyld til en Dannelsesanstalt, hvis Vigtighed for Folket Ingen burde mis kjende, skjøndt den maaskee ikke sjeldent snarest oversees af dem, Folkets Dannelse synes meest at ligge paa Hjertet, glemmende, hvor meget Udviklingen af een Kunst ikke blot virker paa alle andre Kunster, men hvor meget den sceniske Kunst især virker til Opblivelsen af Kunstfands i det Hele og til